

शुद्धोधन गाउँपालिकाको नवौँ गाउँसभामा प्रस्तुत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

सभाध्यक्ष एवम् सदस्य महानुभावहरू,

१.नेपालको संविधानले संस्थागत गरेको संघीय प्रणाली अन्तर्गत जनताको नजिकको स्थानीय सरकारको रूपमा , आ.व.२०७८/०७९ को आर्थिक विधेयक २०७८, आ.व.२०७८/०७९ को विनियोजन विधेयक २०७८ सहित आ.व.०७८/०७९ को बजेट यस गरिमामय नवौँ गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै हर्षित भएको छु ।

२.आफ्नो प्राणको बाजी राखि स्थानीय तह सम्म अधिकार पुर्याउने गरी विभिन्न समयमा संघर्ष गर्दै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र एवम् स्वतन्त्रताको लागि विभिन्न आन्दोलनका क्रममा जीवन आहुति दिनुहुने शहिदहरू तथा कोभिड १९ का कारण ज्यान गुमाउनुहुने शुद्धोधनबासी १० जना एवं देशैभरि कोभिड महामारीका कारण ज्यान गुमाउनेहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु । साथै कोभिड १९ संक्रमण भइ मुक्त हुनुभएका सम्पूर्ण नागरिकहरू प्रति बधाइ दिन चाहन्छु ।

३.अबको हाम्रो संघर्ष भनेकै कोरोना १९, भोक, रोग, गरिवी, पछ्यौटेपन, अशिक्षा, अन्धविश्वासलाई हटाउनु हो । अब यी समस्याहरू हटाउदै समुन्नत र समृद्ध शुद्धोधन गाउँपालिका बनाउन हामी जन निर्वाचित प्रतिनिधिहरू एकजुट भै अगाडि बढ्नु आवश्यक छ ।

४.वार्षिक बजेट शुद्धोधन गाउँपालिकाले अबलम्बन गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो ।

५.जन चाहना छिटो विकास होस भन्ने हुन्छ, तर साधन स्रोतको सीमितताले असीमित आवश्यकता एकैपटक पुरा गर्न सम्भव हुदैन । तसर्थ योजनाहरूको प्राथमिकिकरण गर्दै एकिकृत योजना अनुशरण गरि सबै वर्ग, क्षेत्र समेट्ने गरी सन्तुलित विकास गर्दै जाने गरी बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

६.बस्ति तथा वडा तहबाट प्राप्त योजनाहरू, निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूका सुझाव, बुद्धिजीवी, समाज सेवीहरूका सुझाव, राजनीतिक दलहरूका सुझाव, संघीय सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारले अबलम्बन गरेका परिलक्ष्य लगायतका आधारमा बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

७.विकासका लागि प्रचुर सम्भावना भएको यस शुद्धोधन गाउँपालिकामा विकासका संवाहकको प्रमुख स्रोत उर्वर भूमि र उर्जाशिल नागरिक नै हुन । यहाँ चुनौतीहरू पनि धेरै छन् । चुनौतीलाई अवसरमा बदल्दै अगाडि बढेर मात्र लक्ष्यमा पुग्न सकिने हुँदा चुनौतिहरूलाई सामना गर्नु नै हामी सबै जनप्रतिनिधिहरूको कर्तव्य हो ।

८.शुद्धोधन गाउँपालिकाका चुनौती तथा समस्याहरू :

- कोरोना १९ बाट सबै शुद्धोधन बासिलाई सुरक्षित राख्नु ।

- तिनाउ र दानव नदीको कटान तथा डुवान रोक्नु ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, पेशा व्यवसाय तथा बेरोजगारी समस्या समाधान गर्नु ।
- फोहर मैलाको समुचित व्यवस्थापन गर्नु ।
- गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास गर्ने, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने, सीमित स्रोत साधनबाट जनताका अपेक्षा तथा आवश्यकता पुरा गर्नु ।
- शुद्धोधन गाउँपालिका रुपन्देहीबाट प्रक्षेपण गरिएको आन्तरिक आम्दानीको लक्ष्य हासिल गर्न नसक्नु ।
- संघीय तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सिलिङ्ग अनुसार राजश्व बाँडफाड बापतको रकम प्राप्त नहुनु ।
- सिमित स्रोत साधनबाट असीमित माग सम्बोधन हुन नसक्नु ।

सभादक्ष्य एवं सदस्य महानुभावहरू

९. शुद्धोधन गाउँपालिकाका सम्भावना तथा अवसरहरू:

- तिनाउ र दानव नदीको तटबन्ध गरी करिडोरको रूपमा विकास गरी आकर्षक बनाउने र यी नदीहरूबाट सिंचाइ सुविधा लिई कृषिलाई व्यवसायीकरण र बजारीकरण गरी आय आर्जन बढाउन सकिने अवस्था छ । साथै नदीजन्य पदार्थको उपयोगबाट आन्तरिक आय बढाउन सकिने राम्रो संभावना छ ।
- शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास गरी चेतना बृद्धि तथा रोजगारीका अवसर बढाउन सकिने अवसर छ ।
- टोल विकास संस्थाको सहभागिता र सक्रियतामा फोहर मैलाको समुचित व्यवस्थापन गरी पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका बनाउन सकिने अवस्था छ ।
- प्रभावकारी अनुगमन तथा जनताको सार्थक सहभागिताबाट दिगो भरपर्दो र गुणस्तरीय विकास गर्न सकिने प्रचुर संभावना छ ।
- जनप्रतिनिधिहरूको सक्रियता र जनताको सार्थक सहभागितामा सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण गरी सदुपयोग गर्न सकिने अवस्था रहेको छ ।
- करको दायरा फराकिलो बनाई आन्तरिक आम्दानीको स्रोत वृद्धि गर्न सकिने संभावना छ ।
- धार्मिक, संस्कृतिक, एतिहासिक स्थलहरूको विकास गरी पर्यटकहरू आकर्षण गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने संभावना रहेको छ ।

१०. शुद्धोधन गाउँपालिकाको बजेटमा दीर्घकालिन सोच सहित निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् ।

दीर्घकालिन सोच : “शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार । सुशासन, समृद्धी शुद्धोधन गाउँपालिकाको मूल आधार । ।”

उद्देश्यहरू :

- कोरोना १९ बाट नागरिकलाई सुरक्षित राख्नु ।
- व्यवसायीक कृषि पेसा अबलम्बन गर्दै नागरिकलाई आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख बनाउनु ।
- गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिने, स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउदै लैजानु ।
- भौतिक पूर्वाधार विकासमा प्राथमिकता दिदै गुणस्तरीय विकास निर्माणमा जोड दिनु ।
- आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षण गर्ने तर्फ जोड दिनु ।
- खेलकुदको विकासमा जोड दिनु ।
- विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने साथै वातावरण संरक्षण र स्वच्छ खानेपानी, सरसफाइ सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा जोड दिनु ।
- संस्थागत विकास र सुशासन प्रवर्द्धन गर्नु ।
- समावेशी र सन्तुलित विकास प्रवर्द्धन गर्नु ।
- राजस्वका दायराहरू फराकिलो बनाउदै , आन्तरिक आयका नयाँ क्षेत्र पहिचान गर्नु ।
- सिमित साधन र स्रोतबाट उच्चतम उपलब्धी हाँसिल गर्नु ।
- सार्वजनिक सेवाप्रवाहमा नागरिकहरूको पहुँच विस्तार गर्नु ।
- गाउँपालिकाबाट भएका निर्णय र नीतिहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नु ।
- नागरिकहरूको आयस्तरमा वृद्धि गर्न विभिन्न किसिमका सिपमूलक र आयआर्जन तालिम कार्यक्रम संचालन गर्नु ।
- सार्वजनिक खर्चलाई पारदर्शी र मितव्ययी बनाउनु ।

सभाध्यक्ष एवं सदस्य महानुभावहरु :

११.चालु आ.व. ०७७/७८ को अवस्था:

स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भएपश्चात शुद्धोधन गाउँपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको सहयोग र समन्वयमा पहिलो बर्ष आ.व.०७४/०७५, दोस्रो बर्ष आ.व.२०७५/०७६ को धेरै योजनाहरू सम्पन्न भै सकेकोमा तेस्रो आ.व. ०७६/७७ मा कोभिड १९ का कारण सम्पन्न हुन नसकेका कतिपय योजनाहरू आ.व. ०७७/७८ मा क्रमागत गरी सम्पन्न गरिएका छन भने कतिपय योजनाहरू सम्पन्नको हुने चरणमा रहेका छन । आ.व.०७७।७८ को विद्यमान अवस्थालाई निम्नानुसार उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

- यस आ.व.मा कृषि तथा पशुपंक्षी कार्यक्रम तर्फ किसानहरूलाई बेमौसमी तरकारी, घाँस, च्याउ, लगायतको विउ वितरण गरिएको छ साथै गाउँपालिका भित्र पशु खोप , गाइ प्रवर्द्धन ,औषधी वितरण, प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न हुने चरणमा रहेको छ ।
- गाउँपालिकाको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी नयाँ भवनबाट गाउँपालिका कार्यालयको सेवा प्रवाहको थालनी गरिएको छ । वडा नं. ४ को भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न भइ आफ्नै नयाँ भवनबाट सेवा

प्रवाह तथा कार्य भएको छ । आगामी वर्षदिखि वडा ३ र वडा १ को नयाँ भवनबाट सेवा प्रवाहको थालनि गरिनेछ ।

- तिनाउ र दानव नदीका विभिन्न घाटहरूको (IEE) सम्पन्न गरी नदीजन्य पदार्थ विक्रीको लागी ठेक्का गरी आन्तरिक आम्दानी बृद्धि गरिएको छ ।
- आवश्यक ऐन नियम र कार्यविधि तयार गरी लागु गरिएको छ ।
- घरनक्सा पास गर्ने व्यवस्था लागु गरिएको छ । जसले गर्दा अब बन्ने घरहरू भूकम्पीय दृष्टिले सुरक्षित हुने विश्वास गरिएको छ ।
- वडा नं.३ मा खोप केन्द्रको भवन, वडा नं. १ र ३ मा आधारभूत स्वास्थ्य चौकीका भवनहरूको निर्माण सम्पन्न भएको छ ।
- आय तथा व्यय विवरणहरू विद्युतीय माध्यमबाट आम्दानी राख्ने र खर्च गर्ने थालिएको र सुत्रमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरिएको छ जसबाट संघीय सरकारले यस गाउँपालिकाको आम्दानी र खर्च लगाएत वित्तीय विवरण जुनसुकै बखत प्राप्त गर्न र हेर्न सक्नेछ ।
- आगामी आर्थिक वर्षबाट योजनाको सफ्टवेयर संचालन गर्न तथा जिन्सी व्यवस्थापन गर्न नेपाल सरकारको निर्देशन बमोजिम PAMS को प्रयोगलाई अनिवार्य गरिनेछ । यसरी गाउँपालिका प्रविधि मैत्री बन्दै गएको छ ।
- गाउँपालिका र वडा कार्यालयलाई प्रविधि मैत्री बनाउन आवश्यक पर्ने आई.टी. सम्बन्धी सामाग्री उपलब्ध गराइएको छ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन प्रणालीका माध्यमबाट गर्ने गरिएको छ । कार्यालय व्यवस्थापन, कर्मचारी समायोजन भएको छ । गाउँपालिकालाई आवश्यक परेका कर्मचारी लोकसेवा आयोगमा माग गरी तथा सहमति प्रदान गरी पूर्ति गरिएको छ । स्वीकृत दरबन्धी बमोजिम कर्मचारी व्यवस्थापनलाई कार्यालाई थप व्यवस्थित र चुस्त दुरुस्त बनाइने छ ।
- आ.व. ०७७/०७८ मा ठेक्का पट्टाबाट सम्पन्न हुने योजनाहरू सम्पूर्णको ठेक्का भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन् । साथै ०७६/७७ मा सम्पन्न हुन नसकेका क्रमागत योजनाहरू धेरैजसो सम्पन्न भएका छन् भने केही सम्पन्नको चरणमा रहेका छन् ।
- वडा नं. ७ मा बसपार्क र वडा नं. २ मा बालमैत्री उद्यानको निर्माण भएको छ ।
- भूमी व्यवस्था कार्यक्रमका लागी लगत संकलन गर्ने कार्य भएको छ ।
- वडा नं. ४ मा फर्साटिकर माविको प्राविधिक धारको भौतिक निर्माण कार्य ठेक्का भई निर्माणको चरणमा रहेको छ ।
- वडा न. ५ को मानपकडीमा दर्वाह पार्क निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ ।
- विभिन्न विद्यालयका भौतिक निर्माणहरू सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् ।
- सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण अन्तर्गत डिजिटाइजेसनको कार्य सम्पन्न भएको छ ।

- भारी मेशिन उपकरण प्रयोग हुने, उपभोक्ताहरूको लागत सहभागिता नहुने र जटिल प्रकृतिका कार्यहरू ठेक्कापट्टा मार्फत गर्ने परिपाटीको विकास गरिएको छ ।
- आन्तरिक राजश्वको गत वर्षको तुलनामा बढी रकम संकलन भएतापनि आन्तरिक श्रोत तर्फ करिब ६० लाख र संघिय राजस्व बाँडफाँडतर्फ करिब रु. ७० लाख घाटा बजेट हुने देखिन्छ । मूख्यमन्त्री ग्रामिण विकास कार्यक्रमबाट आवास कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- कोभिड १९ को कारणले कोरोना अस्पताल निर्माण तथा संचालन कार्यले गर्दा चालु खर्चमा चाप परेको अवस्था छ ।
- जनप्रतिनिधिहरूले आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्ने क्षमता बढेको छ । कर्मचारीहरूमा पेशागत व्यवसायिकता बढेको छ ।
- यस गाउँपालिकाको चालु आ.व.२०७७/०७८ मा संसोधित समेतको बजेट रु. ६९९६९०४९०/- (उन्सत्तरी करोड सोह्र लाख दश हजार चार सय दश) मध्ये पूँजीगत तर्फको बजेट रु. ३९७९३२६००/- (एकतिस करोड एकहत्तर लाख बत्तीस हजार ६ सय) भएकोमा हाल सम्मको खर्च रु. ९९९८४३२९९/- (एघार करोड अठार लाख त्रिचालिस हजार दुइ सय उन्नाइस) प्रतिशतमा हेर्दा ३५.२६ प्रतिशत र चालु तर्फको बजेट सामाजिक सुरक्षा भत्ता रु ७५००००००/- (सात करोड पचास लाख) समेत गरी रु. ३७४४७७८९०/- (सैंतिस करोड चौवालिस लाख सतहत्तर हजार आठ सय दश) भएकोमा हाल सम्मको खर्च रु. २६६०७३५०५/- (छब्विस करोड साठी लाख त्रिहत्तर हजार पाँच सय पाँच) प्रतिशतमा हेर्दा ७१.०५ प्रतिशत गरी कुल बजेट खर्च ५४.६४ प्रतिशत भएको छ । कतिपय योजना तथा कार्यक्रमहरू चालु अवस्थामा रहेका र कतिपय भुक्तानीको चरणमा रहेका छन् ।

१२.आ.व. ०७८/०७९ को बजेटका मुख्य मुख्य विशेषताहरू:

- कोरोना भाइरस को नियन्त्रण र रोकथामको लागि सम्बन्धित विषयगत शिर्षकमा बजेट विनियोजित गरिएको छ । नागरिकलाई कोरोना विरुद्ध खोप लगाउनको लागी संघिय सरकार वा अन्य औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रहरूमा पहल गरिनेछ ।
- यस गा.पा. अन्तर्गत अति विपन्न, असाहय व्यक्तिहरूलाई संघीय सरकारले तोकेको असाध्य कडा रोग, मुटु रोग, मृगौलाको रोग, क्यान्सर लगायतका रोगहरूका लागि तोकेको अस्पतालमा उपचारार्थ रहेको अवस्थामा गा.पा.बाट आर्थिक सहायता गर्ने कार्यलाई निरन्तरता गरिएको छ ।
- गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार नै समृद्धिको आधार हुनाले पूर्वाधार विकासका क्षेत्रहरू सडक संजालको विस्तार टोल बस्ति सम्म गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । गाउँपालिकास्तर र वडास्तर गरी पूर्वाधार विकासमा रु. ९९३४९६२५५/- (एघार करोड चौतिस लाख छयानव्वे हजार दुइ सय पचपन्न) बजेट विनियोजन गरिएको छ । यसमा शाखागत बजेट तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकार र नेपाल

सरकारले विनियोजन गरेको योजना गरी भौतिक पूर्वाधार तर्फ रु १८३९९६२५५/- (बाइस करोड पचपन्न लाख सन्तानब्बे हजार) हुने देखिन्छ ।

- वडाबाट संचालन गरिने वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रमको लागि प्रत्येक वडाका लागि रु. १ करोडका दरले सात वटा वडाका लागि रु. ७ करोड बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।
- लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान , समपुरक अनुदान र विशेष अनुदान गरी रु. ३५६०७००० (तीन करोड छपन्न लाख सात हजार) सरकारले उपलब्ध गराएको कार्यविधि र निर्देशन अनुसार प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित बेरोजगार समूहमा प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसगँ साझेदारी गर्न सकिने कार्यक्रमहरू प्राविधिक, योजना र लेखा शाखा सगँ समन्वय गरी साझेदारीमा संचालन गरिने छ ।
- कृषि क्षेत्रको ब्यवसायीकरण, विविधीकरण, आधुनिकीकरण र यान्त्रीकिकरण गर्दै लैजान कृषि र पशु विकास क्षेत्रमा सशर्त समेत गरी रु. १९९८२०००/- (एक करोड एनान्सय लाख बयासी हजार) बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।
- शिक्षामा सशर्त अनुदान र गाँउपालिकाबाट विनियोजित बजेट समेत गरी कुल रु. १४४७४५०००/- (चौध करोड सच्चालिस लाख पैतालिस हजार) बजेट विनियोजन गरिएको छ । जसको सफल कार्यान्वयन बाट शिक्षको गुणस्तरमा बृद्धी भई शिक्षा क्षेत्रमा सकारात्मक सुधार आउने अपेक्षा गरिएको छ । “गुणस्तरीय शिक्षा शुद्धोधनको प्रतिबद्धता” साकार पार्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।
- स्वास्थ्यमा सशर्त अनुदान र गाउँपालिकाबाट विनियोजित समेत कुल रु. ३८१०८०००/- (तीन करोड एकासी लाख आठ हजार) बजेट विनियोजन गरिएको छ । उक्त बजेट कार्यान्वयन बाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्रभावकारिता ल्याउन सहयोग पुग्ने छ । अत्यावश्यक औषधीको अभाव हुन दिइने छैन । कोभिड १९ बाट बच्न आवश्यक बजेट छुट्याइएको छ ।
- खानेपानी तथा सरसफाईको लागि १३०००००/- (तेह्र लाख) बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- बन, बाताबरण तथा विपद् ब्यवस्थापन र कोभिड १९ नियन्त्रणका लागि रु. १८०५००००/- (अक्षरुपी एक करोड असी लाख पचास हजार) बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ । जसमा नदी नियन्त्रण तथा तटबन्ध निर्माणका लागि ७५०००००/- (पचहत्तर लाख) बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- जननिर्वाचित पदाधिकारीहरूलाई लुम्बिनी प्रदेश सरकारले तोकेको सुविधा उपलब्ध गराउन रु ९५०००००/- (पन्चानब्बे लाख) बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- गाउपालिका भवन परिषरमा क्यान्टीन, पार्किङ्ग र बगैचा निर्माण गर्न, वडा कार्यालय भवनहरूका बाँकी निर्माण कार्य गर्न र आधारभूत स्वास्थ्य भवनका बाँकी निर्माण कार्य गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

- डम्पिङ्ग साइट पहिचान र निर्माण कार्य सुरुवात गर्न रु ८००००००/- (आठ लाख) मानपकडीमा आधुनिक धुवारहित शवदाहगृहको निर्माण गर्न रु १५००००००/- (पन्ध्र लाख) गुरौली मसानघाट निर्माणको लागी रु १०००००००/- (दश लाख) सिसवा मसानघाट निर्माणका लागी रु १०००००००/- (दश लाख) बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- सामुदायिक कोष तर्फ रु. १५००००००/- (पन्ध्र लाख) विनियोजन गरिएको छ ।
- विभिन्न लक्षित वर्गको लागी रु. २२०००००० (बाइस लाख) बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- संघीय सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदानका योजनामा साझेदारी गर्न रु २०३४६२५५/- (दुइ करोड तीन लाख छयालीस हजार दुइ सय पचपन्न) बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- अत्यावश्यक योजना तथा कार्यक्रम गाउँपालिका अध्यक्षको सिफारिसमा संचालन गर्न रु. १ करोड ४० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- अत्यावश्यक योजना तथा कार्यक्रम गाउँपालिका उपाध्यक्षको सिफारिसमा संचालन गर्न रु. ३५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष एवं सदस्य महानुभावहरु,

- स्थानिय तहको पहिलो प्राथमिकता नागरिकको नजिकको स्थानबाट सेवा प्रवाह गर्नु रहेको छ । संघिय सरकारको सामाजिक सुरक्षा भत्ता तर्फ करिव ८०००००००/- (आठ करोड) शिक्षक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको तलव तथा विषयगत शाखाहरुको बजेट समेत गरी रु. १६०००००००/- (सोह्र करोड) भन्दा बढी चालु खर्चतर्फको रकम स्थानिय तहहरुले कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी पाएको कारण पुजीगत बजेट भन्दा चालु बजेटको आयतन बढी हुने गरेको छ ।
- गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/७९ को अनुमानित बजेट रु. ५७८२९५२५५/- (सन्ताउन्न करोड बयासी लाख पन्चानब्बे हजार दुइ सय पचपन्न) रहेको छ । जसमा चालुतर्फ रु. १४६२९९०००/- (चौध करोड बैसठ्ठी लाख उनान्सय हजार) र पुजीगत तर्फ रु १८३९९६२५५/- (अठार करोड उन्चालिस लाख छयानब्बे हजार दुइ सय पचपन्न) सामाजिक सुरक्षा तर्फ ८०००००००/- (आठ करोड) र चालु तर्फ नेपाल सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारले विनियोजन गरेको रु. १६८००००००/- (सोह्र करोड असी लाख) रहेको छ ।

गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ को बजेटको स्रोत देहाय बमोजिम पूर्ति हुनेछ :

क. आन्तरिक आय रु. ५०००००००/- (पाँच करोड)

ख. संघीय सरकारबाट प्राप्त रु. ३१५७५००००/- (एकतीस करोड सन्ताउन्न लाख पचास हजार)

ग. लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रु. ३५६०७०००/- (तीन करोड छपन्न लाख सात हजार)

घ. संघिय सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकार बाट राजश्व बाँडफाँड बापत रु. ८९४३८२५५/- (आठ करोड चौरानव्वे लाख अठतीस हजार दुइ सय पचपन्न)

ड.सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत रु. ८०००००००/- (आठ करोड)

च.सडक बोर्ड नेपालबाट रु.१०,००,०००।— (दश लाख ।)

छ. सूचना प्रविधि अधिकृतको पारिश्रमिक अनुदान रु.४,५०,०००।— (चार लाख पचास हजार)

गरी जम्मा कुल बजेट रु. ५७८२९५२५५/- (सन्ताउन्न करोड बयासी लाख पन्चानव्वे हजार दुइ सय पचपन्न)

बजेटलाई निम्नानुसारका विषयगत शिर्षकहरूमा वर्गिकरण गरिएको छ :

१) आर्थिक विकास तर्फ रु. १९४३८०००/-।— (एक करोड चौरानव्वे लाख अडतीस हजार)

२) सामाजिक विकास तर्फ रु. ४०६८२०००/- (चार करोड छ लाख बयारी हजार)

३) भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ रु. ११३४९६२५५।— (एघार करोड चौतिस लाख छयानव्वे हजार दुइ सय पचपन्न) । यसमा गाउपालिकाको शाखागत, संघिय सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको बजेट समेत गर्दा रु. १८३९९६२५५/- (अठार करोड उनन्चालिस लाख छयानव्वे हजार दुइ सय पचपन्न)

४) बन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, नदी नियन्त्रण र कोभिड १९ तर्फ रु. १८०५००००/- (एक करोड असि लाख पचास हजार)

५) संस्थागत विकास तथा सुशासनतर्फ रु. १०२२५०००।— (एक करोड दुइ लाख पच्चीस हजार)

६) सामाजिक सुरक्षा भत्ता रु. ८०००००००।— (आठ करोड)

७) चालु खर्च रु. ७९४१००००/- (सात करोड चौरानव्वे लाख दश हजार)

- राजश्वका दायराहरू (क्षेत्रहरू) खोज्दै फराकिलो बनाएर आन्तरिक आम्दानी बढाउदै लैजान पहल गरिने छ ।
- आगामी आ.व. २०७८।०७९ मा यस गा.पा. अन्तर्गत लिइने कर, शुल्क, दस्तुर, दण्डजरिवाना लगाएतका अन्य करका दरहरूमा केही शिर्षकहरू मात्र न्यायोचित हेरफेर गरी प्राय धेरैजसो करका दर यथावत राखिएको छ ।
- व्ययको विवरण विनियोजन ऐनमा समावेश गरिएको छ ।
- राजश्व तथा करका दरहरूको विस्तृत विवरण आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएको छ ।

१३. योजना तथा कार्यक्रमहरूको विस्तृत आयको विवरण अनुसूची १ मा र व्ययको विवरण अनुसूची २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

१४. चालु आ.व का ठेक्कापट्टा भएका र संचालन हुन नसकेका पुर्जीगत तर्फका योजनाहरू अल्या गरी आगामी आ.व. मा कार्यान्वयन गर्न व्यवस्था मिलाइएको छ ।

१५. यस सम्मानित सभामा पेश भई सभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न मद्धत पुग्ने गरी बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१६. सामाजिक सुरक्षा भत्ता व्यवस्थित र सरल तरिकाले बैंक मार्फत वितरण गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

१७. वडा भेलाबाट माग भै आएका तथा गाउँपालिकाले अतिआवश्यक ठानेका योजनाहरू मध्ये स्रोत अभावले बजेट व्यवस्थापन गर्न नसकिएका योजनाहरू थप स्रोत प्राप्त भएमा क्रमशः प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।

१८. गा.पा बाट आफ्नो स्रोत साधनले नभ्याउने प्रकृतिका योजनाहरू लुम्बिनी प्रदेश सरकार र संघीय सरकार सँग माग गरिनेछ ।

१९. बजेटमा व्यवस्था गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गरी खुसी र सुखी जनता सहितको समृद्ध शुद्धोधन गाउँपालिका बनाउन हाम्रा सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू लाग्नु हुनेछ । यसमा राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू सदा भन्दा अझ बढी खटिनु हुनेछ, भन्ने अपेक्षा सहित आम शुद्धोधन गाउँपालिका निवासी नागरिकहरू, राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी, समाज सेवीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

२०. अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य, प्राथमिकताका साथ अघि सारेको वार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुर्याउने कुरामा विश्वास राख्दै वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुर्याउनु हुने गा.पा. अध्यक्ष ज्यू सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गरी यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

धन्यवाद, जय शुद्धोधन !

मिति: २०७८/०३/१०

उपाध्यक्ष
शान्तादेवि ज्ञवाली
शुद्धोधन गाउँपालिका, रूपन्देही